

ლაზიკის ომი: ლანდშაფტი, სივრცე, რესურსები

ნიკა ხოფერია

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე შუა საუკუნეების კვლევების მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად

შუა საუკუნეების კვლევები (ენა, ლიტერატურა, ისტორია, ფილოსოფია, ხელოვნების ისტორია, რელიგია)

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ბეჟან ჯავახია, ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2018

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის

მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტის

დეკანს ბატონ გიორგი გვალიას

ამავე ფაკულტეტის შუა საუკუნეების კვლევების

მაგისტრანტის ნიკა ხოფერიას

განაცხადი

ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ნიკა ხოფერია

2018

აბსტრაქტი

„ლაზიკის ომი: ლანდშაფტი, სივრცე, რესურსები“ გვიან ანტიკური და ადრეული შუა საუკუნეების კავკასიის, ახლო აღმოსავლეთისა და ბიზანტიის იმპერიის სამხედრო და სოციალურ-ეკონომიკურ ისტორიას ეხება. ნაშრომში შესწავლილია ლაზიკის სამეფოს ტერიტორიის გეოგრაფია და ბიოგარემო ეპოქის თანადროული და თანამედროვე სამეცნიერო ლიტერატურის მიხედვით. გამოკვლეულია თუ როგორ შეიცვალა დასავლეთ საქართველოს ბუნებრივი სივრცე ლაზიკის ომის პერიოდიდან თანამედროვეობამდე; ასევე, ყურადღება გამახვილდება, თუ რამდენად ხელსაყრელი პირობები არსებობდა ლაზიკაში მასშტაბური ომის წარმოებისთვის, როგორ საომარ რესურსებს ფლობდნენ მხარეები, რა საკომუნიკაციო გზები შეიძლებოდა ყოფილიყო გვიან ანტიკურ ლაზიკაში, საიდან და როგორ შეეძლოთ შემოეტანათ დამატებითი რესურსები და რა რიცხოვნობის არმიებს შეეძლოთ ებრძოლათ ამ სივრცეში. რომელი ციხესიმაგრეები და ქალაქები იყო მნიშვნელოვანი მებრძოლი მხარეებისთვის და როგორ ხდებოდა მათი დაცვა, მომარაგება და აღდგენა. ასევე, რამდენად განსაზღვრავდა ლაზიკის რელიეფი და ბუნებრივი პირობები მხარეთა საბრძოლო ტაქტიკასა და სტრატეგიას და მათ სამხედრო მიზნებს. ნაშრომში განხილული საკითხები და კვლევისგან მიღებული შედეგი, ხელს შეუწყობს საქართველოში სამხედრო ისტორიის მიმართულების განვითარებას, მასში სიახლეების ძიებას და ბიძგს მისცემს ისტორიკოსებს, ამგვარი და სხვა მეთოდებით, დაიწყონ საქართველოს ისტორიაში მომხდარი სხვადასხვა კონფლიქტები.

Abstract

“The Lazic War: Landscape, Space, Resources” explores the military and socio-economic history of Caucasia, Near East and the Byzantine Empire in late antiquity and early medieval periods. This study will examine geography and environment of the Lazic Kingdom based on an in-depth and comparative analysis of contemporary and period sources. It demonstrates how natural environment of Western Georgia has changed since the Lazic War and how conducive natural conditions could have been to large-scale military operations. This thesis provide insights into military resources the warring sides had utilized, where they were acquired and how they were transported; what lines of communication the warring sides relied upon and how large their armies could have been considering natural constraints of Lazica; what fortresses and towns were crucial to each side and how they were defended, supplied and maintained. This study also examines how terrain and natural environment had impacted military tactics and strategy and how they shaped military objectives that belligerent sides had set and pursued. This research contributes greatly to the advancement of the field of military history in Georgia. It will open fresh venues of research and encourage other historians, by utilizing similar approaches and methods, to re-examine other military conflicts in the history of Georgia.